

Cristina Campos

Povestea florilor de mac de pe insula lămâilor

Traducere din limba spaniolă de
Ana-Maria Tamaș



Anna își orânduise chibzuit ceremonia de adio. Amantul său fusese cel care, jucându-se cu sânul ei, dăduse peste fărâmița de moarte care un an mai târziu avea să o răpească pentru totdeauna. Iar în acel ultim an de viață, în sfârșit, Anna și-a luat în mâini frâiele propriei existențe.

A notat totul într-o scrisoare pe care i-a trimis-o surorii ei, Marina, cu câteva zile înainte de a se prăpădi. La ceremonie urmau să fie prezenți doar fiica, soțul ei și un mic grup de prietene. Aveau să se întâlnească pe o stâncă din munții Tramontana, pe insula Mallorca. Trebuiau să citească rândurile pe care ea le lăsase scrise pentru ei toți și apoi, împreună, să-i arunce cenușa în mare.

Niciunul dintre cei prezenți la acea ceremonie intimă nu știa de ce Anna îi adusese laolaltă într-un loc departe de lume. Dar acolo se aflau cu toții, îndeplinindu-i dorința, pe stâncă Sa Foradada. Părea că până și vântul o ascultase și sufla molcom, așa cum și-ar fi dorit ea. Marea era încremenită și de necuprins.

Fiica ei a luat urna din mâinile tatălui său și a înaintat singură câțiva metri, încercând să o mai rețină

lângă ea câteva secunde. S-a așezat pe marginea stâncii înfășurându-și brațele în jurul urnei. A închis ochii și a lăsat ca lacrimile să-i alunece încetișor peste cenușa mamei.

Marina a făcut câțiva pași spre nepoata ei și s-a oprit. Și-a coborât privirea și a citit din nou, pentru sine, cuvintele pe care sora sa i le dăruise înainte de a muri.

*Dragă soră, dragă prietenă,
Mi-ar plăcea ca de fiecare dată când
te gândești la mine, la noi, să ștergi ultimii
treizeci de ani din viața noastră și să te întorci
în timp până la ziua în care ne-au despărțit.
Pentru că eu așa am simțit, erai sora mea cea
mică, prietena mea, confidenta mea și mi s-a
rupt sufletul în ziua în care ai ieșit pe ușă,
aproape pentru totdeauna. Tocmai împliniseși
paisprezece ani. Nu am înțeles niciodată de ce
ai părăsit casa.*

*Când ai plecat, am început să-mi amintesc
cu nostalgie plimbările în llaüt¹ cu tata. Ți
aduci aminte cât iubea tata barca aia veche
din lemn? Aproape că o iubea mai mult decât
pe noi...*

Ochii ei au pipăit marea, aceeași mare care le protejase și le văzuse crescând. A lăsat ca memoria să navigheze încet spre amintirile copilăriei printre golfulurile din nordul insulei, purtată de barca aceea veche. Mereu în căutarea golfulețelor adăpostite de vânt. A văzut-o pe Anna

¹ Tip de barcă tradițională din regiunea mediteraneeană, folosită în special în Insulele Baleare (N.t.).

stând la provă în *llaüt*, tânără, fragilă, cu tenul deschis, îmbrăcată într-o rochie de in alb, cu bretele subțiri, care îi scotea în evidență decolteul și silueta delicată. Părul ei blond era răsfirat de vântul de pe insulă, mereu blând în lunile de vară. Îi plăcea să-și întindă brațele și să se joace cu valurile mici care se izbeau de coca bărcii. Strângea apa în palma făcută căuș, ca apoi s-o deschidă încet și să lase apa să-i alunece printre degete. Iar și iar.

Acolo, în acea barcă veche de lemn, își povesteau viața, râdeau, se certau, se împăcau sau, pur și simplu, lă-sau orele să treacă în tăcere, legănate de briza mării, până când tatăl lor se întorcea cu vreo comoară... cum zicea el.

Marina a strecurat scrisoarea în plic amintindu-și de ultima călătorie cu barca pe care o făcuseră împreună. Nu fusese nimic special, nimic demn de ținut minte în mod deosebit, nimic ieșit din comun. Pur și simplu pronunțaseră acele două cuvinte care nu se spun de obicei între surori. Fuseseră primii care porniseră în *llaüt* din portul Valldemossa. Navigaseră în căutarea celui mai solitar golfuleț, unde nu ar fi putut să ajungă turiștii. Ancoraseră în golful Deià, o splendidă intrare în mare, înconjurată de munți. Néstor aruncase ancora în apă și în câteva clipe plonjase. Ele două, împreună, desfășuraseră pânza albă ca să se adăpostească de soare.

— Îmi împletești părul?

Marina se așezase pe puntea de la proră. Își scosese elasticul care îi prindea pletele negre și rebele. Anna îi pieptănase părul cu degetele. I-l separase în trei părți și i-l umezise cu picături de apă de mare. I-l împletise încetișor. Se amuzase cu fiecare mișcare în timp ce împletea și, atunci, fără să vrea, se gândise că nu avea să o mai pieptene niciodată, că nu aveau să mai iasă niciodată să

navigheze împreună. Se temuse că nu o s-o mai vadă niciodată. Și picăturile de mare se topiseră odată cu propriile lacrimi în părul surorii sale. Se uitaseră una la cealaltă cu tristețe, cu ochișorii de culoarea alunei pe care amândouă îi moșteniseră de la tatăl lor, o privire pe care aveau să o păstreze mereu. Și, în sfârșit, Anna îi spusese cele două cuvinte care nu se spun de obicei între surori. Se așezase lângă ea, își sprijinise capul pe umărul Marinei și îi zisese: — Te iubesc.

Marina a strecurat scrisoarea în buzunarul jachetei. S-a uitat la micuța înspăimântată care încă se agăța de cenușa mamei, vărsându-și toate lacrimile.

„Ai grijă de fata mea, te rog“, continua scrisoarea. „E pierdută în căutarea propriului sine. Fii alături de ea, te rog, în această stranie adolescență.“

S-a îndreptat spre nepoata ei și s-a așezat lângă ea pe marginea stâncii.

— O lășăm să plece? a întrebat-o cu voce blândă.

Nepoata ei a consimțit, mângâind încet urna, pentru ultima oară.

Mugetul unei motociclete puternice a spart liniștea. Marina s-a întors. Bărbatul de pe motocicletă a scos cheile din contact și a coborât. Și-a dat jos casca și a sprijinit-o pe șa. Părea nesigur, cu gesturi șovăielnice. Nimeni nu părea să-l cunoască.

Marina a înțeles imediat cine e bărbatul pe care nimeni nu-l aștepta acolo, singurul care știa de ce. De ce Anna alesese locul acela pentru a-și lua rămas-bun de la cei pe care îi iubea. De la lume. De la el.

1. Maternitate sau *injera*

INGREDIENTE:

300 g făină de *teff*

250 ml apă

1 vârf de cuțit de sare

SE PREPARĂ ÎNTR-UN MOGOGO DE CERAMICĂ:

Se amestecă făina de *teff* cu apa și sarea și se lasă să se odihnească într-un castron acoperit cu o pânză. Trebuie să așteptați să dospească una până la trei zile.

Turnați uleiul ușor în *mogogo* și puneți-l la foc mediu. Așezați aluatul în *mogogo* și lăsați-l să se prăjească. *Injera* se coace doar pe o parte.



Se înnopta. Un vânt nemilos șuiera în cel mai fierbinte și mai pierdut loc de pe planetă, deșertul Danakil din nord-estul Etiopiei. Doar sare, nisip și sulf în acel spațiu infinit al continentului african, unde temperaturile ating 60 de grade și unde nimic nu te face să

crezi că viața ar fi posibilă. Și acolo, în mijlocul tăcerii și al neantului, adăpostită într-o căsuță albă din beton, Marina se lasă dezmiertată de Mathias după ce au făcut dragoste.

— *Bäckerei*, a șoptit Mathias.

— Nu încetez să mă tot gândesc la asta, a spus Marina, împletindu-și degetele cu ale lui. De ce noi? De ce Annei și mie? Nimeni nu-și dăruiește casa și afacerea unor ființe necunoscute.

— Nu a lăsat vreo scrisoare împreună cu testamentul?

— În principiu, nu. Soră-mea încă cercetează numele de familie, dar deocamdată nimic nu ne leagă de această femeie.

— Și moara mai funcționează? a întrebat Mathias.

— E o ruină. Dar brutăria e pe picioare. Era singura din Valldemossa.

Marina s-a gândit câteva secunde.

— María Dolores Molí... Oricât de mult i-aș pronunța numele, nu-mi spune nimic...

— Dolores în germană... se zice *Schmerzen*, nu-i așa? a întrebat Mathias.

Marina a dat aprobator din cap.

— Este ciudat să-ți numești fiica Dolores, e ca și cum ai numi-o suferință sau melancolie, a continuat el.

— Dolores este un nume foarte obișnuit în Spania, l-a lămurit Marina.

— Aș vrea să te însoțesc... Cred că sunt singurul neamț care nu cunoaște Malorca, a zis Mathias, căscând.

— Mallorca, cu dublu L, a replicat ea, zâmbind tandru.

Sunetul dublu L nu există în alfabetul german și, indiferent câte lecții de spaniolă i-ar fi predat ea, Mathias făcea mereu aceeași greșală. La fel ca și Marina, care

era incapabilă să pronunțe sunetele Ä și Ö. Comunicau întotdeauna în engleză și din când în când își predau reciproc lecții de limbă maternă. Cu doi ani în urmă, într-o librărie din aeroportul Barajas, cumpăraseră o agendă Moleskine cu coperti negre pe care o transformaseră în dicționar propriu. Acolo notau în ambele limbi cuvintele care li se păreau importante. În coloana din dreapta, cuvintele în spaniolă; în coloana din stânga, traducerea în germană.

Marina a întins mâna și a luat agenda de pe noptieră.

Și-a deschis penarul și a scos un pix negru.

— Cu tremă?

— Pe A.

Marina a scris *panadería*¹ și alături *Bäckerei*.

A pus agenda înapoi pe noptieră și a oftat.

— De mai bine de zece ani n-am mai fost în Mallorca, a zis ea cu o anumită tristețe.

Mathias a stins becul care atârna din tavan.

— Noapte bună, moștenitoare, și nu te mai gânde la asta, că te cunosc. De aici n-o să poți rezolva nimic.

Marina s-a întors cu spatele, iar el a luat-o în brațe.

Mathias a adormit în doar câteva minute. Marinei întotdeauna îi lua mult timp să adoarmă. Trecea de la un gând la altul, examinând chestiuni legate de muncă din ziua respectivă și proiectând soluții pentru ziua următoare. Era conștientă că nu se rezolvă nimic noaptea și se supăra pe ea însăși când își dădea seama că e trecut de ora 1 și tot nu dormea. Și în acea noapte, ca în toate nopțile ei, și-a trecut viața în revistă. Dar bineînțeles că nu s-a gândit, așa cum obișnuia, la muncă, ci la călătoria

¹ „Brutărie“ (N.t.).

În Mallorca pe care nu-și dorea, dar trebuia s-o facă. Și-a amintit ultimele cuvinte din e-mailul pe care Anna i-l trimisese.

În cele din urmă, această moștenire misterioasă va determina reîntâlnirea noastră și, în sfârșit, întoarcerea ta acasă.

Ultima frază o deranjase pe Marina. „Mallorca nu e casa mea“, și-a spus în sinea ei în timp ce citea. „Este locul în care m-am născut și unde mi-am petrecut o parte din copilărie. Unde au trăit părinții mei și unde acum a rămas doar Anna. Nu, nu mai este casa mea. Nimic nu mă leagă de insula aia.“

Pentru că Marina nu avea niște cărămizi care să-i aparțină, nu avea un loc unde să se întoarcă de Crăciun. Un loc în care să stea de sărbători, cum au familiile normale. Avea bani să-și cumpere o casă, asta da. Dar nu simțise niciodată dorința de a deține patru pereți. Psiholoaga ei, parafrazând un scriitor pe care nu și-l mai amintea, îi spusese cândva: „Acasă este acolo unde cineva te așteaptă“. Iar această frază i se strecurase în minte zile și nopți întregi. Părinții ei muriseră. Avea rude îndepărtate cu care abia dacă mai ținea legătura. Și, da, bineînțeles, mai era sora ei mai mare, Anna. Anna și situația sa, care le ținuse despărțite prea mult timp.

Dezrădăcinarea Marinei începuse în adolescență. Pornise la drum la paisprezece ani, iar acum, la patruzeci și cinci, tot pe drum era. Munca ei o obliga să călătorească. Dar de ce căutase viața aceea nomadă? Mereu de colo-colo. Fără să-și dorească să prindă rădăcini. Unde e casa ta, Marina? Cine te așteaptă? O întrista să nu

găsească răspuns la o întrebare atât de simplă. Și a petrecut ani întregi căutând un răspuns sincer. După ce-a tot despiciat firul în patru, a ajuns la concluzia că acasă, adevărata ei casă, era lumea întreagă alături de Mathias. Acesta a fost răspunsul pe care și l-a dat singură. Un răspuns care i-a adus liniștea și care, în plus, reprezenta un adevăr, pentru că, oriunde s-ar fi dus în lume, oricât de mici, de îndepărtate și de greu de găsit ar fi fost acele locuri, oamenii îi așteptau mereu cu brațele deschise.

Deși găsisese acest răspuns temeinic, o apăsa lipsa unui loc fizic, a unei Itaca așa cum aveau prietenii, colegii săi de muncă și, bineînțeles, cum avea Mathias în apartamentul părinților săi de la numărul 11 de pe Bergmanstrasse, din cartierul berlinez Kreuzberg.

Firește că Marina ar fi putut alege o viață mai convențională. O viață mai sigură. O viață mai stabilă. Ar fi putut să rămână pe acea bucată de pământ înconjurată de mare care se întindea pe 100 de kilometri de la nord la sud și 78 de la est la vest. Dacă s-ar fi întors în Mallorca, poate s-ar fi căsătorit, la fel ca sora ei, cu unul dintre băieții de la Clubul Nautic Regal din Palma, după cum îi sugerase mama sa. Sau poate, așa cum tatăl ei își dorise, și-ar fi exercitat profesia în secția de obstetrică și ginecologie a Spitalului Universitar Son Dureta, situat în cartierul Poniente al municipiului Palma.

Dar nu. Se afla acolo, la 7 843 de kilometri de locul în care se născuse, în deșertul Danakil, în brațele bărbatului pe care îl iubea.

Tot nu reușea să-și găsească somnul. S-a întors spre Mathias și l-a privit cum dormea liniștit. Erau atât de diferiți, el atât de alb, atât de înalt, atât de mare, atât de neamț. Ea, măslinie, cu părul negru lăsat pe spate,

mărunțică, puternică, atât de spaniolă. I-a mângâiat obrazul acoperit de o barbă șatenă, veșnic neîngrijită. I-a dat laoparte părul ce-i cădea pe față și i-a atins ușor cu degetele pielea netedă și tânără din jurul ochilor. În timp ce repeta mișcarea, s-a gândit la ridurile mărunte care începeau să-i apară ei în jurul ochilor. El avea treizeci și cinci de ani. Ea urma să împlinească patruzeci și șase în august. Gândul a tulburat-o câteva secunde. Dar l-a alungat imediat. Și-a pus brațul în jurul taliei lui și s-a simțit liniștită și norocoasă că îl îmbrățișa pe acel bărbat atât de cumsecade, cu zece ani mai tânăr decât ea, care o iubea și o admira. A închis ochii și în cele din urmă a adormit. Iar el, inconștient, a îmbrățișat-o și a tras-o mai aproape de trupul lui. El însemna acasă. Casa ei.



O lovitură slabă. Abia trecuse o oră de când Marina adormise. A deschis ochii. S-a ridicat în capul oaselor, speriată. A auzit zgomotul din nou. În liniște, s-a sculat din pat și s-a îndreptat spre ușa dormitorului. Ciocănitul venea din afara casei. A continuat să pășească prin sufragerie până la o ferestruică. S-a uitat afară. Era prea întuneric. Nu a văzut pe nimeni. Încă o bătaie în ușă, și mai slabă.

S-a dus la ușă și a deschis-o. Pe pământ zăcea, doar pe jumătate conștientă, o tânără etiopiană gravidă.

— Mathias! a strigat Marina.

Apoi s-a lăsat pe vine lângă tânăra femeie, despre care bănuia că nu are mai mult de cincisprezece ani.

— Stai liniștită, i-a spus în engleză.

Și-a pus vârful degetelor pe încheietura mâinii fetei. A apăsat. Pulsul era foarte accelerat.

Mathias a venit în fugă din dormitor și a luat-o pe fată în brațe. O baltă de sânge păta pământul sterp de sub trupul ei. Au alergat spre casa alăturată și Mathias a așezat-o pe tânără pe targa dinăuntru. Marina a luat un stetoscop de pe o masă metalică pe care se afla echipament chirurgical și de consult. Mathias i-a tăiat vălul bleumarin care îi acoperea corpul. Se mișcau rapid și fără să-și vorbească. Fiecare știa ce are de făcut. Tânăra etiopiană, și ea tăcută, strângea din ochi, lăsându-se pe mâna lor.

Marina a apropiat stetoscopul de pântecul tinerei și a constatat că inima fătului încă bătea. Fătul era în viață. Marina și-a tras o pereche de mănuși de latex. I-a depărtat picioarele tinerei etiopiene și s-a așezat pe un mic taburet de lemn ca s-o consulte. La fel ca toate femeile din tribul afar, avea organele genitale mutilate, iar micul orificiu lăsat la infibulație făcea dificilă ieșirea fătului.

Și-a introdus degetele în vaginul fetei și a palpat-o. Colul uterin era subțiat și prezenta o dilatație de șapte centimetri. Fătul nu era bine poziționat. Travaaliul începuse, probabil, cu mai mult de douăsprezece ore în urmă, iar fătul nu mai împingea.

Putea să-i facă o dezinfibulație, secționând cicatricile și permițând astfel țesuturilor vaginale să se dilate și să îndeplinească funcția pe care ar fi trebuit să o îndeplinească dacă tânăra nu ar fi fost mutilată. Trebuia să ia o hotărâre.

A palpat-o. Fetusul se afla prea sus, iar fata pierduse prea mult sânge.

— Cezariană, rapid. Nu mai e timp, i-a spus lui Mathias.

Mathias a luat brațul tinerei, i-a căutat venele și i-a pus o perfuzie.

— *Sēmēwot man nô?* a întrebat-o el în kuchita.

Fata nu a răspuns.

— *Sēme Mathias nô.*

— *Sēme Marina nô.*

Fata a închis ochii. Părea epuizată.

— Ține-o trează cât poți.

Mathias a ridicat-o în șezut. Marina stătea în spatele ei cu seringă cu novocaină. A aplecat-o ușor. Apoi a apăsat pe ultimele oase ale coloanei vertebrale. I-a injectat anestezicul în canalul rahidian și, cu grijă, împreună, au așezat-o înapoi pe targă. Trebuiau să aștepte douăzeci de minute lungi ca anestezia să-și facă efectul. Au vorbit în continuare fără oprire când în engleză, când în kuchita, ca să o țină trează, au întins pânze în zona câmpului chirurgical de pe pântecul ei și l-au uns cu iod. Au pregătit un bisturiu, forceps de disecție, forceps hemostatic, ace și ață de sutură.

Picături de sudoare se scurgeau neîncetat de pe fruntea tinerei. Trebuie să fi fost o temperatură de 35 de grade. Marina a umezit o cârpă, i-a șters fruntea, i-a săltat capul și a hidratat-o. A întrebat-o din nou cum o cheamă, dacă locuia în satul cel mai apropiat, dacă avea soț... Fata nu a răspuns.

— Ce nume va purta copilul? a întrebat-o Marina, gesticulând să se facă înțeleasă.

Nu a răspuns nici de data aceasta, abia reușea să-și țină deschiși ochișorii ei de adolescentă temătoare.

— Pierde prea mult sânge, a observat Mathias îngrijorat.

Mai erau zece minute până când anestezicul avea să-și facă efectul. Marina a pus mâinile pe părul tinerei

și le-a trecut încet printre cele patruzeci de împletituri de un negru-abanos care îi acopereau capul. Apoi a venit în fața ei, astfel încât fata să o vadă bine și, mimând cu mâinile că face o împletitură în aer, i-a dat de înțeles că, atunci când se va naște copilul, ea o să-i împletească părul în același mod. Tânăra etiopiană, înțelegând gesturile afectuoase ale femeii albe, a schițat, așa cum a putut, un zâmbet șters.

Bisturiul a fost introdus sub buric. Marina a apăsat și a deschis țesuturile subcutanate, făcând o incizie verticală până la marginea pubisului. Foarfecă. Cu mare grijă a tăiat fascia. Și-a introdus degetele și a separat țesuturile până a ajuns la mușchi. Pensă. Cu o tăietură precisă, a tăiat peritoneul. A perforat peretele uterin până când a ajuns la sacul de lichid amniotic. Lichidul s-a amestecat cu sângele, care a țâșnit în șuvoi. Sigură pe ea, a introdus mâna în uter și a observat că placenta era aproape de colul uterin. A atins corpul fătului. L-a poziționat. Trăgând de picioare, cu o mișcare rapidă, l-a scos din cavitatea uterină. Fătul, nemișcat, a ieșit din pântecul mamei sale. Mathias a tăiat cordonul ombilical. Copilul n-a reacționat deloc la întreruperea oxigenului matern.

Marina a întors copilul cu fața în jos și i-a dat câteva lovituri peste fese. Liniște. Marina a încercat din nou. L-a apucat de gât, l-a săltat și l-a înclinat din nou în jos. Nemișcare, tăcere. Marina și-a scos mânușile. A așezat fătul pe masă și i-a dat capul pe spate cu blândețe. Cu cealaltă mână, i-a ridicat bărbia. S-a apropiat mai mult de inima lui. Și-a pus degetul mijlociu și inelarul pe sternul bebelușului și, ușor și ritmic, a făcut cinci compresii rapide. S-a gândit că probabil o fi aspirat meconiu în uter și căile respiratorii îi erau obstrucționate.

Marina l-a privit îngrijorată pe Mathias. Acesta scoșese deja placenta din cavitatea uterină și cosea cu un fir de sutură corpul tinerei etiopiene, care, culcată pe targă, își ținea ochii deschiși într-o tăcere absolută, privindu-și copilul. Prima fiică pe care o adusese pe lume.

Cu bebelușa nemișcată în brațe, Marina s-a apropiat de tânără. S-a așezat lângă ea. A culcat copilul în poală și, ținând-o de mână pe mama sa, au încercat împreună masajul cardiac.

Copilul era deja afară din pântec de peste un minut, fără oxigen. Nu avea să mai reziste mult. Marina știa asta. Mathias s-a uitat la Marina. Ea l-a privit, iar el a lăsat ochii în jos. Două morți în plus pe lângă cele pe care încercaseră să le evite în cei cinci ani petrecuți împreună ca medici voluntari la ONG-ul pentru care lucrau. Dar, la oricâte morți ar fi fost martor, nimeni nu devine imun niciodată la impactul provocat de moartea cuiva în propriile brațe. Marina, cu palma peste mâna femeii etiopiene, a apăsă din nou, cu și mai multă forță, corpul fetei.

În mod neașteptat, cu ultimele puteri, tânăra etiopiană și-a luat fiica din poala Marinei și a pus-o pe piept. Copilul, la pieptul mamei, i-a ascultat, așa cum făcea de nouă luni, bătăile inimii. Tânăra a inspirat adânc. A rostit câteva cuvinte în limba ei și și-a îmbrățișat fiica. Și, ca și cum ar fi înțeles rugămințile mamei, în sfârșit, fetița și-a deschis plămânii mici și a plâns.

Tânăra etiopiană i-a ascultat plânsul și a zâmbit liniștită. Apoi a privit-o cu infinită recunoștință pe femeia albă care îi adusese fiica pe lume, a închis ochii și a murit.



„Cooperare internațională“ fuseseră termenii folosiți de doctorul Sherman la ultimul curs de obstetrică pe care îl predase studenților la medicină de la Universitatea Perelman. Le arătase diapozitive cu medici în uniforme cu veste albe și logoul roșu al MFF, care tratau pacienți aflați în situații grave pe continentul african. Până atunci, Marina știuse doar ce știa majoritatea studenților de la Universitatea din Pennsylvania: că lumea este nedreaptă și că medicina e privilegiul câtorva.

Trecuseră nouăsprezece ani de la acel curs magistral ținut la una dintre cele mai prestigioase universități din lume, iar în acea zi, cu fetița africană în brațe, Marina a înțeles, mai bine decât oricând, cuvintele doctorului Sherman când spusese că generozitatea câtorva care sunt capabili să renunțe la confortul lor din lumea occidentală era necesară pentru a salva vieți în cele mai îndepărtate și inospitaliere locuri de pe planetă.

Mathias a scos trupul tinerei din dispensar, unde zăcea inert pe targă, acoperit cu un cearșaf verde. Marina a rămas singură cu copilul. A încetat să mai observe un făt, ca să vadă ființa umană, și a devenit conștientă de micuța pe care o avea în fața ochilor. De bebelușa negruță, lipicioasă și prea mică, rămasă orfană.

Asistase la nenumărate nașteri în cei zece ani de când era lucrător umanitar, dar era prima dată când o mamă murea la naștere în fața ei. Situația a șocat-o și, în timp ce se uita la copil, a simțit singurătatea de necuprins a acelei fetițe în deșertul african. Cu o cârpă umedă a îndepărtat sângele, lichidul amniotic și placentă care îi acopereau corpul. A înfășurat-o într-un cearșaf tot verde,

precum cel care acoperea trupul mamei sale moarte și a luat-o în brațe. Bebelușa a deschis gura căutând sânul, căutând sfârcul mamei ca să-l ia în gură. Marina a deschis frigiderul. A băgat mâna într-o cutie de carton cu sigla organizației Medici fără Frontiere și a scos un biberon pregătit cu apă și lapte praf. L-a sprijinit de fereastră, lăsând ca primele raze de soare să-l încălzească.

Copila s-a jucat câteva clipe cu tetina, apoi, ca și cum ar fi făcut-o încă din pântecul mamei, a supt cu o viteză neobișnuită pentru un nou-născut. Își tot mișca buzele cerând mai mult. Dar Marina a considerat că băuse suficient. A legănat-o ușor în brațe și i-a așezat capul aproape de pieptul ei, ca să-i poată asculta bătăile inimii. Bătăile pe care le auzise timp de nouă luni în interiorul uterului. Copila părea neliniștită și Marina s-a plimbat cu ea până ce a ieșit din dispensar. Se lumina de ziuă și erau 48 de grade. Cerul se colora în portocaliu și roz, splendidul peisaj al fiecărei dimineți. Bebelușa a început să plângă. Marina a mângâiat-o și, în timp ce o dezmierda, a început să-i cânte încetișor:

Nani nani, puișor, nani nani, dormi ușor,
copila mea cea somnoroasă, fii binecuvântată.
Fântână mică ce curge limpede și zgomotos,
privighetoare ce-n junglă cântă plângăcios,
taci că leagănul se leagănă.
Nani nani, puișor, nani nani, dormi ușor.

Cântecul de leagăn pe care bunica Nerea obișnuia să i-l cânte în nopțile blânde din Mallorca.

Și fetița a adormit. Și au rămas acolo amândouă, singure, cu fața spre deșertul Danakil, între nisip, sare și sulf.